

VEILIG WERKEN OP HOOGTE IN BOS EN NATUURTEREINEN

Mariënwaerdt 29 sept 2023

AGENDA:

- Inleiding (Liesbeth de Kort VBNE)
- Introductie “Werken op Hoogte” (Willem van Delft PC Bomen)
 - Knotten van bomen
 - Nestkasten ophangen en inspecteren
 - Fruitbomen snoeien
- Demonstratie positioneringssysteem.

AANLEIDING

- Commentaren van de vrijwilligers m.b.t. hun veiligheidsgevoel
- Aantal incidenten
- ARBO verplichtingen organisaties m.b.t. het inzetten van vrijwilligers

AANLEIDING

VBNE werkgroep ARBO:

Bevorderen veilig werken in de sector bos en natuur

- Arbocatalogus bos en natuur: aansluiten bij praktijksituaties, ondersteuning Stigas
- Praktische invulling: Arbo informatiebladen, toolboxen, checklists, e-learning modules, artikelen Vakblad NBL, etc.
- Oplossingsgericht aansturen op veilig werken
O.a. checklist veldhulpverlening, stop en go kaartjes, richtlijn praktijkopleidingen (NKC)

Veilig plaatsen en controleren van nestkasten

Jaarlijks worden in ons land door vrijwilligers en medewerkers van organisaties voor natuurbeheer kleine en grotere nestkasten voor vogels opgehangen, gecontroleerd, gerepareerd en schoongemaakt. Deze kasten hangen altijd op hoogte: in torens, schuren, bomen, op muren en onder dakranden. Daar kan niet altijd met een steiger of hoogwerker gewerkt worden. De ladder is dan het enige alternatief. Maar de ladder mag niet 'zomaar' als werkplek gebruikt worden. Hoe kan het plaatsen en controleren van nestkasten op hoogte veilig worden uitgevoerd?

1 Beoordeel welk hulpmiddelen te gebruiken voor het werken op hoogte

Uitgangspunt bij het werken op hoogte:
le arbeidsplaats / ondergrond moet wo
hoogwerker, trap of werkplateau heeft

- Is de stahoogte (hoogte van de voets lader onder 5 meter)?
- Duurt het werk korter dan 2 uur?
- Is het werk te doen zonder meer dan 10 minuten stilstand?
- Wegen de lansen die vastgehouden worden (gereedschap, kasten) minder dan 10 kg?
- Zijn lansen tussen 5 en 10 kilo tijden houden en gemakkelijk te hanteren?
- Zijn ondergrond en steunpunt, waar de lansen staan, stevig en stabiel genoeg om te staan?
- Kan de lader veilig gebuikt worden om plaatsen in een hoek van 75°, en ste boven het steunpunt bovenaan?

Veilig werken met de ladder

De ladder is in principe geen werkplek, maar een hulpmiddel om op de werkplek te komen. Niet voor niets: van een ladder vallen kan groot letsel of zelfs overlijden tot gevolg hebben. Er gelden strenge wettelijke regels, met stevige controle van de inspectie. Moet op een ladder gewerkt worden – en dat is bij veel werk in bos en natuur een noodzaak – dan gelden een aantal strikte voorwaarden. Hoe kan zo veilig mogelijk op een ladder gewerkt worden?

1 Stel vast welk middel bij het werken op hoogte te gebruiken

Ladders mogen alleen als werkplek gebruikt worden als een andere voorziening (zoals een hoogwerker) niet kan. Dan gelden zes belangrijke regels die moeten worden gevolgd. Het gebruik van een ladder moet worden gereguleerd door een veiligheidsplan. Het plan moet de volgende punten behandelen:

- Het gebruik van een ladder moet worden toegestaan voor personeel dat is opgeleid voor het gebruik van een ladder.
- Het gebruik van een ladder moet worden toegestaan voor personeel dat is opgeleid voor het gebruik van een ladder.
- Het gebruik van een ladder moet worden toegestaan voor personeel dat is opgeleid voor het gebruik van een ladder.

- Bespreek vooraf met elkaar hoe er gewerkt gaat worden: wat wordt de taakverdeling, wie gaat / moet waarop letten, welke extra voorzieningen of afspraken zijn nodig (afzetten, afspraken)

- Werk met minstens 2 mensen (er is misschien assistentie of zelfs hulp nodig). Zorg dat meer dan één medewerker in staat is op de ladder te werken (ervaren, geen hoogtevrees of evenwichtsproblemen, geen fysieke beperkingen).

2 Stiel vast of valbeveiliging moet worden gebruikt

- Wordt de ladder als werkplek gebruikt: stel vast of valbeveiliging nodig is. Gebruik het A-blad 'Werken op hoogte', en maak een goede inschatting van de risico's. Gebruik bij twijfel altijd

2 Stel vast of valbeveiliging moet worden gebruikt

- Words de ladder als werkpak gebruik: stel vast of er valbeveiliging nodig is. Gebruik het al-Bal-Beveiliging op hoogte", en maak een goede inschatting van de risico's. Werken bij twijfel altijd valbeveiliging.
- Zorg voor valbeveiliging als er risico's zijn tijdens het werk, maar ook op de grond (samen, hekken etc.).
- Stel vooraf vast of de valbeveiliging bewust kan worden aan een veilig ankerpunt (vrij ankerpunt, stam, tak).
- Geef medewerkers een cursus hoe de valbeveiliging te gebruiken en wat zij wel en niet mogen (zoals nooit boven het ophangpunt klimmen, lijn op spanning houden, niet werken met scherp gereedschap, karabinas altijd goed dichtdraaien). Laat ze alles eerst goed uitproberen op de grond.
- Geef alleen gekleurd en duidelijk materiaal. Gooi

Veilig werken op hoogte

Werken op hoogte is 'hoog risicovol werk', omdat het tot ernstig letsel kan leiden. Bij werkzaamheden in bos en natuur wordt veel op hoogte gewerkt, zoals bij boomverzorging en bij het ophangen en schoonhouden van nestkasten. Hoe kan dit werk zo veilig mogelijk uitgevoerd worden?

1 Stel risico's vast bij 'werken op hoogte'

- Ga bij elke werksituatie na welke specifieke risico's er zijn bij het werken op hoogte, zoals:
 - Moet er gewerkt worden met zware of gevaarlijke machines?
 - Moeten zware, grote of onhandige materialen getild worden?
 - Zijn er obstakels onder de werplek (hekken, randen, stenen), die het tussel bij een val kunnen veroorzaken?
- Neem, als inderdaad sprake is van valgevaar, altijd afdoende

iligste werkwijze

hema op pag. 2 om bepaal de veiligste
ze; hoogwerker; werk plateau / trap; lad-
systeem om klimmen.

seleen nodig zijn om op hoogte te werken
chap, materialen, persoonlijke bescher-
wie het werk het beste kunnen doen (op
enzing).

s dat nodig is, duidelijke afspraken met
ander) zamen om overveiligheid op de
eld over wegaaf eind, op afstand hou-
plaatzen van vee e.d.

ille noodzakelijke middelen tijdig op de
zijn.

erkers van tevoren goed.

3 Zorg ook tijdens het werk voor de veiligheid

- Laat medewerkers bij voorkeur niet alleen werken (bij klimwerkzaamheden altijd met z'n tweeën werken)
- Gebruik geen materialen met defecten, zoals lijnen, harnassen, ladders e.d. en zorg er voor dat voldoende reserve materiaal op de werkplek aanwezig is.
- Laat de boomveiligheid altijd ter plaatse van risico's inschatten, voldoende maatregelen nemen, of afzien van het werk.
- Gebruik handige manieren (bijv. touw met katrol) om grotere / zwaardere spullen naar boven te brengen. Til geen spullen zwaarder dan 10 kilo een ladder op.

Werk veilig bij vijf keer JA!

VBNE
in samenwerking met
sociale partners bos en natuur

GO!

**Voordat je aan het werk gaat:
check eerst of het veilig kan.**

1. Is mijn werkomgeving veilig?
2. Heb ik de beschikking over goedgekeurd en veilig gereedschap?
3. Mag ik met deze machine werken?
4. Ben ik in staat om deze werkzaamheden veilig uit te voeren?
5. Beschik ik over de juiste kleding en persoonlijke beschermingsmiddelen?

AANLEIDING

Deskundigheidsbevordering:

Succesvolle workshop werken op hoogte voor
arbocoördinatoren en begeleiders van
vrijwilligersgroepen i.s.m. PC Bomen

Delen inzichten en ervaringen

- uiteenlopende situaties
- inzicht in de gevaren en risico's
- beschikbare hulpmiddelen en gebruik daarvan

AANLEIDING

Join at menti.com use code 5274 1225

Mentimeter

**Wat is jouw vraag over
Werken op hoogte?**

← →

Press **ENTER** to show answers

ALGEMENE ZORGPLICHT

- Werken op hoogte !!!
 - Arbowet en vrijwilligers / medewerkers?
 - Opdrachtgever heeft zorgplicht, arbeidsrelatie
 - Welzijn
 - Veiligheid
- } Arbeidsmiddel en Opleiding

VEILIGHEIDSINSTRUCTIEBLAD 4

Knotten van bomen met de motorkettingzaag

DE KENMERKEN VAN DE WERKZAAMHEDEN

Dit veiligheidsinstructieblad richt zich op het knotten van bomen met een motorkettingzaag tot een hoogte van ongeveer 3m. De tenen van de te knotten bomen worden regelmatig geknot waardoor deze niet extreem groot worden zijn. Dit is bij de knot niet dikker dan 25 tot 30 cm. Voor het afzagen van te groot geworden takken zijn andere werktechnieken en veiligheidsinstructies aan de orde, bijvoorbeeld 'afbreken bomen'. De hulpmiddelen die gebruikt worden bij het zagen met een handzaag zijn verhoogde werkplateaus en een positioneringssysteem.

! Voor het werken met de motorkettingzaag moet men altijd een vaardigheidstraining gevolgd hebben. Minimaal een basistraining voor het vellen van eenvoudige bomen. Dit moet men aantonen met een certificaat of een bewijs van deelname daaraan.

BELANGRIJKE RISICO'S

Bij de knotwerkzaamheden met de motorkettingzaag zijn er gevaren voor de zager. Maar ook staan personen in de werkomgeving van de te knotten bomen bloot aan diverse gevaren. Wanneer een ongewenste situatie zich voordoet, dan kan dit ernstige lichamelijke gevolgen hebben. De omstandigheden die dit veroorzaken zijn meestal:

VEILIGHEIDSINSTRUCTIEBLAD 5

Knotten van bomen met handzaag

DE KENMERKEN VAN DE WERKZAAMHEDEN

Dit veiligheidsinstructieblad richt zich op het knotten van bomen met een handzaag tot een hoogte van ongeveer 3m. De tenen van de te knotten bomen worden regelmatig geknot waardoor deze niet extreem groot worden zijn. Dit is bij de knot niet dikker dan 20 tot 25 cm. Voor het afzagen van te groot geworden takken zijn andere werktechnieken en veiligheidsinstructies aan de orde, bijvoorbeeld 'afbreken bomen' met een motorkettingzaag. De hulpmiddelen die gebruikt worden bij het zagen met een handzaag zijn ladders of verhoogde werkplateaus.

BELANGRIJKE RISICO'S

Bij de knotwerkzaamheden met de handzaag zijn er gevaren voor de zager. Maar ook staan personen in de werkomgeving van de te knotten bomen bloot aan diverse gevaren. Wanneer een ongewenste situatie zich voordoet, dan kan dit ernstige lichamelijke gevolgen hebben. De omstandigheden die dit veroorzaken zijn meestal:

VEILIGHEIDSINSTRUCTIEBLAD 6

Snoeien van hoogstamfruitbomen

DE KENMERKEN VAN DE WERKZAAMHEDEN

Dit veiligheidsinstructieblad richt zich op het snoeien van hoogstamfruitbomen. Dit zijn zowel oude bomen met achterstallig onderhoud als goed onderhouden bomen die regelmatig gesnoeid worden. Bijna altijd moet op hoogte gezaagd worden. Het zagen gebeurt meestal met een handzaag, soms ook met een stokzaag of snoeischaar op een stok. De hulpmiddelen die daarbij gebruikt worden zijn ladders, valbeveiliging en een positioneringssysteem.

BELANGRIJKE RISICO'S

Bij de snoeiwerkzaamheden met de handzaag zijn er gevaren voor de zager. Maar ook staan personen in de werkomgeving van de te snoeien bomen bloot aan diverse gevaren. Wanneer een ongewenste situatie zich voordoet, dan kan dit ernstige lichamelijke gevolgen hebben. De omstandigheden die dit veroorzaken zijn meestal:

VEILIGHEIDSINSTRUCTIEBLAD 7

Plaatsen van vogelnestkasten

DE KENMERKEN VAN DE WERKZAAMHEDEN

Dit veiligheidsinstructieblad richt zich op het plaatsen en controleren van grote vogelnestkasten zoals uilenkasten. Deze kasten worden op hoogte in gebouwen of in bomen geplaatst. De ophanghoogte wordt door een persoon met behulp van een ladder bereikt. De zware kast wordt met hulpmiddelen zoals een riem, een touw of een katrol omhoog gebracht. Vervolgens wordt, meestal vanaf de ladder, de kast geplaatst.

BELANGRIJKE RISICO'S

Bij het plaatsen en controleren van de vogelnestkasten is het valgevaar het belangrijkste en het grootste risico. Naast de uitvoerende persoon staan ook personen in zijn directe omgeving bloot aan dit gevaar. Wanneer iemand valt of geraakt wordt door een vallend voorwerp, dan kan dit ernstige lichamelijke gevolgen hebben. De omstandigheden die dit veroorzaken zijn meestal:

AANLEIDING PRAKTIJK KNOTTEN

AANLEIDING PRAKTIJK NESTKASTEN

AANLEIDING PRAKTIJK FRUITBOMEN SNOEIEN

AANLEIDING PRAKTIJK FRUITBOMEN SNOEIEN

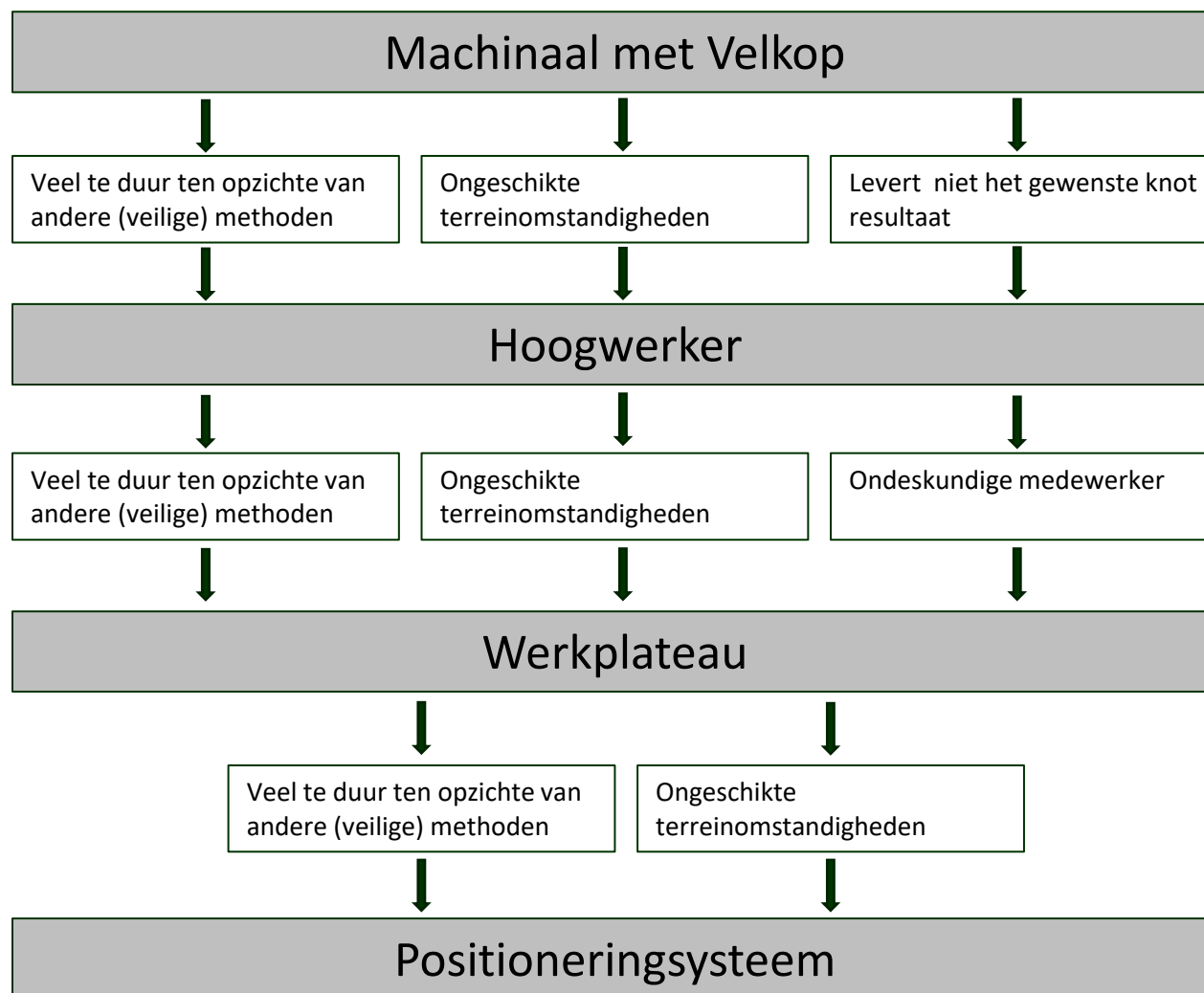
HERKENBAAR ?

OPLOSSING GERICHT (WERKEN OP HOOGTE)

- Hoe kun je deze werkzaamheden uitvoeren om de risico's tot een minimum te beperken.
 - Technische oplossingen
 - Benodigde kennis en vaardigheden
 - Werkinstructie
 - Hoe kun je dit implementeren
 - **Doel: Makkelijker en Veiliger**

OPLOSSING GERICHT (WERKEN OP HOOGTE)

OPLOSSING GERICHT (WERKEN OP HOOGTE)

- Knot tot schouderhoogte vanaf de grond:
 - Handzaag
 - Motorzaag
 - Motorstokzaag
 - Zaagkop

OPLOSSING GERICHT (WERKEN OP HOOGTE)

- Knot boven schouderhoogte (goed bereikbaar):
 - Zaagkop
 - Motorstokzaag
 - Hoogwerker
 - Platform (bij zwaarhout/knot verankeren in de knot)

OPLOSSING GERICHT (WERKEN OP HOOGTE)

- Knot boven schouderhoogte (slecht bereikbaar):
 - Vanaf de grond (motor)stokzaag
 - Platform
 - Positioneringssysteem, (bij zwaarhout/knot verankeren in de knot)

OPLOSSINGEN WERKINSTRUCTIE

Veilig controleren en beheren van (uilen) nestkasten.

Inleiding
Jaarlijk
uilen en
en onder
uitgevoerd

Probleem
Landschap
werkgroep
op hoogte
bescherm
Naar aan
is een pro
De basis v
controler

Praktijke

- 1.
- 2.
- 3.

Op basis
de activit

Arboretum
De vrijwil
kunnen o
zijn, maar
wet van t
vrijwillige
kader van
aansprak
De werke
moeten e

Inspectie
De werke
vaak opg
kan er ee

31-5-23

Landschapbeheer Drenthe

Risico's
1. d
2. G

Basis we
De ladder
werplek
wordt bij
geïnstalle
waarbij h
is nadruk
Ladders
Opstellen

- C
- D
- 2
- 5
- G
- V

31-5-23

bereikbaar vanaf de ladder en moet de vrijwilliger op hoogte twee handen gebruiken om schoonmaak uit te voeren.

- Test of de ladder op zijn plaats blijft staan. Trek de bovenaan rust en laat hem dan terug vallen. De ladder
- Beklimmen van de ladder:
- Leg de verankeringslijnen over je schouder zodat je
 - Houd met minimaal een hand en een voet contact
 - Houd de handen om de sporten en niet aan de boom
 - Laat de grondman de ladder vasthouden en de lijnen
 - en je nog niet gekerd bent.
 - Klim gestaag niet verder dan met borsthoogte
 - Bij het bereiken van het hoogste punt, of de plek waar
 - klimmer zich direct verankeren aan de boom of tak

- Positioneren/verankeren
- Voor het begin van de klimwerkzaamheden moet de klimmer van een boom moet de stabiliteit van de boom beoordeeld
- Een positioneringssysteem bestaat uit een:
 - Positioneringsgordel
 - Klimlijn
 - Twee karabijnhaken
 - Twee stropenlijnen
 - De klimmer moet op hoogte te allen tijde verankerd
 - Het gekozen verankeringspunt moet voldoende steun
 - geïnstalleerd verankeringspunt in een gebouw of in
 - rond de stam heeft. Een dode- of aangetaste tak m
 - De klimmer mag nooit boven zijn eigen veranker
 - De verankeringslijn moet zo kort mogelijk gehouden
 - minimum te beperken.

31-5-23 Willem van

Landschapbeheer Drenthe

- De klimmer mag niet verder dan een meter zijdelings van zijn verankeringspunt uitwijken.
- De klimmer mag nooit met scherp gereedschap zoals een mes of een handzaag werken op hoogte. Indien dit wel het geval is zal hiervoor een aanvullende training gevolgd moeten worden.

Bovengenoemde activiteiten kunnen en mogen alleen uitgevoerd worden als de vrijwilliger hierin aantoonbaar een training in gevolgd heeft!!

Specifieke situaties per kast type

Kerkuilkasten:

De kasten bevinden zich in gebouwen. De werkzaamheden die hier uitgevoerd moeten worden zijn:

- ✓ twee maal per jaar inspecteren
- ✓ schoonmaken van de kasten
- ✓ ringen van de uilen

Aanvullend aandachtspunt

In situaties waar het risico aanwezig is van het onderuit schuiven van de ladder, is het aan te bevelen om een laddermat (foto A) te gebruiken eventueel aangevuld met een laddersupport (foto B). Voor alle locaties zullen één of meerdere vaste verankeringspunten (foto C) moeten worden aangebracht die gebruikt worden tijdens de reguliere werkzaamheden.

A LADDERMAT

B LADDER SUPPORT

C VERANKERINGS PUNT IN GEBOUW

12-9-17

Willem van Delft

4

verankeringspunt uitwijken.
of een handzaag werken op hoogte.
gevolgd moeten worden.

Die worden gemaakt of deze veilig kan worden beheerd met de
inventarisatie zullen de permanente voorzieningen zoals

ve persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)
werk) schoenen met een goed profiel

Hand schoenen

Op hoogte:

Klimmergordel EN 358/813
gebijhaken EN 362
oppenlijnen EN1891/en795A
eter klimlijn EN 1891

van de klimspullen is afhankelijk van de gebruikintensiteit beschadigingen en maximaal 10

maar onder voorwaarden niet verplicht om de klimmaterialen ieder jaar te laten keuren door
ge bedrijf of persoon.

mogen onder geen enkele voorwaarde anders worden gebruik als voor het zekeren van

elen:
et:
sche lijn opsteekhaak

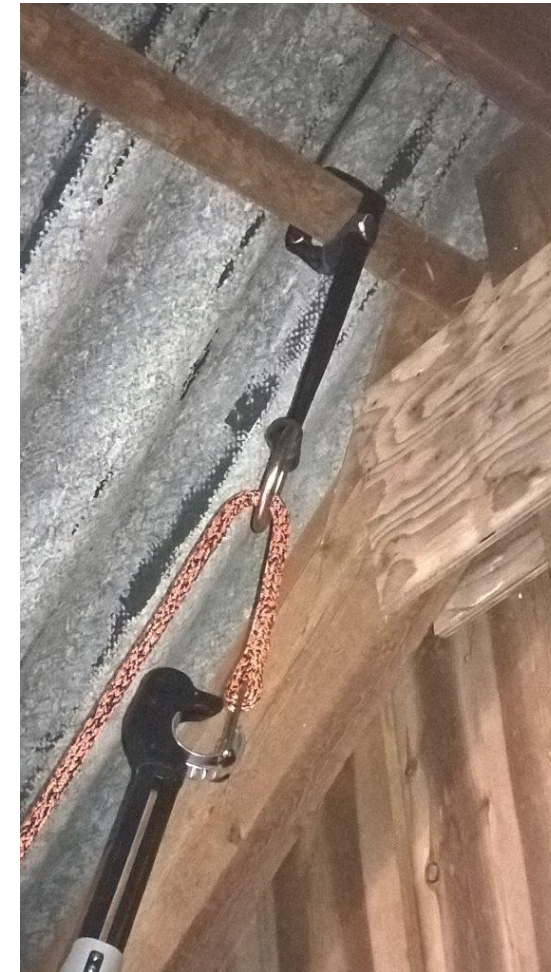
Willem van Delft

6

OPLOSSINGEN ARBEIDSMIDDELEN

En 358 positionering
En 813 zitgordel werkgordel
~~En 361 valbeveiliging~~

OPLOSSINGEN LEERLIJN

Leerlijn werken op hoogte in bos en natuurterreinen.

1. Veilig plaatsen, controleren, en beheren van nestkasten
2. Veilig snoeien van hoogstamfruitbomen
3. a Veilig knotten van bomen met de handzaag
3. b Veilig knotten van bomen met de kettingzaag

1) Training: Veilig plaatsen, controleren, en beheren van nestkasten.

Duur: 1 dag

Groepsgrote: 8 personen

Voorkennis: geen

Resultaat: Verklaring van deelname (kan een certificaat worden als we een beoordeling maken. Advies is dit wel te doen om te borgen dat iedereen die dit in de praktijk gaat doen ook daadwerkelijk in de training heeft laten zien deze activiteit te beheersen)

Doelstelling:

De deelnemer kan:

- Veilig plaatsen, controleren en beheren van nestkasten op hoogte
- Het werk organiseren en het correcte arbeidsmiddel kiezen
- De verplichte PBM's op de juiste wijze toepassen
- Zich veilig verankeren/positioneren met behulp van gordel en lijnen
- Tijdelijke hijsystemen toepassen

Programma/ inhoud:

Theorie ochtend:

- Introductie werken op hoogte (wet en regelgeving)
- Verschillende beheer scenario's
 - o Keuze juiste arbeidsmiddel
- Materialenkennis PBM's
 - o Gordels
 - o Lijnen
 - o Lijnklemmen of schuifknopen
 - o Andere relevante PBM's
- Werkprocedures
 - o Taken klimmer/grondpersoneel
 - o Hijsystemen

1

2) Training: Veilige snoeien van hoogstamfruitbomen op hoogte met handgereedschappen.

Duur: 1 dag

Groepsgrote: 8 personen

Voorkennis: Ervaring hebben in het snoeien van hoogstamfruitbomen

Resultaat: Verklaring van deelname (kan een certificaat worden als we een beoordeling maken. Advies is dit wel te doen om te borgen dat iedereen die dit in de praktijk gaat doen ook daadwerkelijk in de training heeft laten zien deze activiteit te beheersen)

Doelstelling:

De deelnemer kan:

- Veilige snoeien van hoogstamfruitbomen op hoogte met handgereedschappen
- Het werk organiseren en het correcte arbeidsmiddel kiezen
- De verplichte PBM's op de juiste wijze toepassen
- Zich veilig verankeren/positioneren met behulp van gordel en lijnen
- Juiste zaagtechnieken toepassen

Programma/ inhoud:

Theorie ochtend:

- Introductie werken op hoogte (wet en regelgeving)
- Verschillende beheer scenario's
 - o Keuze juiste arbeidsmiddel
- Materialenkennis PBM's
 - o Gordels
 - o Lijnen
 - o Lijnklemmen of schuifknopen
 - o Andere relevante PBM's
- Werkprocedures
 - o Taken klimmer/grondpersoneel
 - o Zaagtechnieken

Praktijk middag:

- Demo werken op hoogte voor het snoeien van Hoogstamfruitbomen
 - o Laddergebruik
 - o Toepassen klimsysteem
 - o Toepassen zaagtechnieken
 - o Werkvolgorde
- Zelfstandig oefenen
- Optioneel beoordeling cursisten voor een certificaat (zie opm. resultaat)

3

3a) Training: Veilig knotten van bomen op hoogte met de handzaag

Duur: 1 dag

Groepsgrote: 8 personen

Voorkennis: Geen

Resultaat: Verklaring van deelname (kan een certificaat worden als we een beoordeling maken. Advies is dit wel te doen om te borgen dat iedereen die dit in de praktijk gaat doen ook daadwerkelijk in de training heeft laten zien deze activiteit te beheersen)

Doelstelling:

De deelnemer kan:

- Veilig bomen knotten op hoogte met behulp van handzaag
- Het werk organiseren en het correcte arbeidsmiddel kiezen
- De verplichte PBM's op de juiste wijze toepassen
- Zich veilig verankeren/positioneren in de knotboom met een gordel en lijnen
- Zaagwerkzaamheden met een hand snoeizaag verrichten.

Programma/ inhoud:

Theorie ochtend:

- Introductie werken op hoogte (wet en regelgeving)
- Verschillende knotsscenario's
 - o Keuze juiste arbeidsmiddel
- Materialenkennis PBM's
 - o Gordels
 - o Lijnen
 - o Lijnklemmen of schuifknopen
 - o Andere relevante PBM's
- Werkprocedures
 - o Taken klimmer/grondpersoneel
 - o Zaagtechnieken

Praktijk middag:

- Demowerken op hoogte in een knot
 - o Laddergebruik
 - o Toepassen zaagtechnieken
 - o Toepassen klimsysteem
 - o Werkvolgorde
- Zelfstandig oefenen knotten
- Optioneel beoordeling cursisten voor een certificaat (zie opm. resultaat)

5

3b) Training: Veilig knotten van bomen met de kettingzaag

Duur: 1 dag

Groepsgrote: 8 personen

Voorkennis: NKC 3

Resultaat: Verklaring van deelname (kan een certificaat worden als ik een beoordeling maak. Advies is dit wel te doen om te borgen dat iedereen die dit in de praktijk gaat doen ook daadwerkelijk in de training heeft laten zien deze activiteit te beheersen)

Doelstelling:

De deelnemer kan:

- Veilig bomen knotten op hoogte met behulp van handgereedschap en de kettingzaag
- Het werk organiseren en het correcte arbeidsmiddel kiezen
- De verplichte PBM's op de juiste wijze toepassen
- Zich veilig verankeren/positioneren in de knotboom met een gordel en lijnen
- Zaagwerkzaamheden met een handzaag en kettingzaag verrichten

Programma/ inhoud:

Theorie ochtend:

- Introductie werken op hoogte (wet en regelgeving)
- Verschillende knot scenario's
 - o Keuze juiste arbeidsmiddel
- Materialenkennis PBM's
 - o Gordels
 - o Lijnen
 - o Lijnklemmen of schuifknopen
 - o Andere relevante PBM's
- Werkprocedures
 - o Taken klimmer/grondpersoneel
 - o Zaagtechnieken en veiligheidsprocedures

Praktijk middag:

- Demowerken op hoogte in een knot
 - o Laddergebruik
 - o Toepassen zaagtechnieken
 - o Toepassen klimsysteem
 - o Werkvolgorde
- Zelfstandig oefenen knotten
- Optioneel beoordeling cursisten voor een certificaat (zie opm. resultaat)

7

OPLOSSINGEN COMPETENTIE

Eindtermen: Veilig knotten van bomen op hoogte met de handzaag	
1	De deelnemer kent:
1.1	de veilige werkwijze om bomen op hoogte te knotten met handzaag
1.2	de stappen die doorlopen moeten worden om het werk op de juiste wijze te organiseren.
1.3	de verschillend arbeidsmiddelen die gebruikt worden
1.4	de verschillende PBM's om zich en omstanders te beschermen tegen veiligheid en gezondheidsrisico's bij het knotten van bomen op hoogte.
1.5	de verschillende methode om zich veilig te verankeren/positioneren in de knotboom met een gordel en lijnen
1.6	de verschillende zaagtechnieken met een handzaag voor het knotten van bomen op hoogte
2	De deelnemer kan:
2.1	de verschillende knot scenario's onderscheiden en kiezen voor de juiste arbeidsmiddelen
2.1.1	de verschillende arbeidsmiddelen toepassen
2.2	de juiste PBM's kiezen voor het knotten van bomen op hoogte
2.2.1	de verankering/positionering systemen op juiste wijze toepassen
2.2.2	bepalen welke overige PBM's noodzakelijk zijn voor het knotten van bomen op hoogte
2.2.3	de PBM's op de juiste manier toepassen
2.3	de juiste werkprocedures bepalen bij het knotten van bomen op hoogte
2.3.1	de taken van klimmer en grondpersoneel uitleggen en instrueren
2.3.2	de juiste zaagtechnieken toepassen
2.3.3	de veiligheid voor omstanders inschatten
2.4	Onderhoud handzaag

Eindtermen: Veilig knotten van bomen op hoogte met de kettingzaag	
1	De deelnemer kent:
1.1	de veilige werkwijze om bomen op hoogte te knotten met kettingzaag
1.2	de stappen die doorlopen moeten worden om het werk op de juiste wijze te organiseren.
1.3	de verschillend arbeidsmiddelen die gebruikt worden
1.4	de verschillende PBM's om zich en omstanders te beschermen tegen veiligheid en gezondheidsrisico's bij het knotten van bomen op hoogte.
1.5	de verschillende methode om zich veilig te verankeren/positioneren in de knotboom met een gordel en lijnen
1.6	de verschillende zaagtechnieken met een kettingzaag voor het knotten van bomen op hoogte
2	De deelnemer kan:
2.1	de verschillende knot scenario's onderscheiden en kiezen voor de juiste arbeidsmiddelen
2.1.1	de verschillende arbeidsmiddelen toepassen
2.2	de juiste PBM's kiezen voor het knotten van bomen op hoogte
2.2.1	de verankering/positionering systemen op juiste wijze toepassen
2.2.2	bepalen welke overige PBM's noodzakelijk zijn voor het knotten van bomen op hoogte
2.2.3	de PBM's op de juiste manier toepassen
2.3	de juiste werkprocedures bepalen bij het knotten van bomen op hoogte
2.3.1	de taken van klimmer en grondpersoneel uitleggen en instrueren
2.3.2	de juiste zaagtechnieken toepassen
2.3.3	de veiligheid voor omstanders inschatten
2.4	de kettingzaag onderhouden

Eindtermen: Veilig beheren nestkasten op hoogte	
1	De deelnemer kent:
1.1	de veilige werkwijze om nestkasten op hoogte te beheren.
1.2	de stappen die doorlopen moeten worden om het werk op de juiste wijze te organiseren.
1.3	de verschillend arbeidsmiddelen die gebruikt worden.
1.4	de verschillende PBM's om zich en omstanders te beschermen tegen veiligheid en gezondheidsrisico's bij het beheren van nestkasten.
1.5	de verschillende methode om zich veilig te verankeren/positioneren in boom of schuur met een gordel en lijnen.
2	De deelnemer kan:
2.1	de verschillende beheer scenario's onderscheiden en kiezen voor de juiste arbeidsmiddelen
2.1.1	de verschillende arbeidsmiddelen toepassen
2.2	de juiste PBM's kiezen voor het beheren van nestkasten op hoogte
2.2.1	de verankering/positionering systemen op juiste wijze toepassen
2.2.2	bepalen welke overige PBM's noodzakelijk zijn voor het beheren van nestkasten op hoogte
2.2.3	de PBM's op de juiste manier toepassen
2.3	de juiste werkprocedures bepalen bij het beheren van nestkasten op hoogte
2.3.1	de taken van klimmer en grondpersoneel uitleggen en instrueren
2.3.2	de veiligheid voor omstanders inschatten
2.3.3	de tijdelijk hijsysteem toepassen

Eindtermen: Veilig snoeien van hoogstamfruitbomen op hoogte	
1	De deelnemer kent:
1.1	de veilige werkwijze om hoogstamfruitbomen op hoogte te snoeien met handzaag/snoeischaar
1.2	de stappen die doorlopen moeten worden om het werk op de juiste wijze te organiseren.
1.3	de verschillend arbeidsmiddelen die gebruikt worden
1.4	de verschillende PBM's om zich en omstanders te beschermen tegen veiligheid en gezondheidsrisico's bij het snoeien van hoogstamfruitbomen.
1.5	de verschillende methode om zich veilig te verankeren/positioneren in een hoogstamfruitboom met een gordel en lijnen
2	De deelnemer kan:
2.1	de verschillende snoei scenario's onderscheiden en kiezen voor de juiste arbeidsmiddelen
2.1.1	de verschillende arbeidsmiddelen toepassen
2.2	de juiste PBM's kiezen voor het snoeien van hoogstamfruitbomen op hoogte
2.2.1	de verankering/positionering systemen op juiste wijze toepassen
2.2.2	bepalen welke overige PBM's noodzakelijk zijn voor het snoeien van hoogstamfruitbomen op hoogte
2.2.3	de PBM's op de juiste manier toepassen
2.3	de juiste werkprocedures bepalen bij het snoeien van hoogstamfruitbomen op hoogte
2.3.1	de taken van klimmer en grondpersoneel uitleggen en instrueren
2.3.2	de juiste zaagtechnieken toepassen
2.3.3	de veiligheid voor omstanders inschatten

Bezoek de ARBO stand op de beheerdersdag

Neem eens een kijkje op Leer je Groen!

www.Leerjegroen.nl

Gebruik hulpmiddelen op de website van de VBNE

[Producten - De VBNE zet zich in voor professioneel beheer van bos en natuur](#)

